

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI 2020

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o. BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2020

ÚVOD

Identifikačné údaje

Názov neziskovej organizácie: n.o.	ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY,
Adresa:	Nám. SNP 16/16 974 01 Banská Bystrica
IČO:	37954610
DIČ:	2022080236
Právna forma:	Nezisková organizácia
Zápis v registri n.o.:	OÚ B. Bystrica 19.1.2005

Slovo na úvod

Činnosť organizácie pokračovala v duchu všetkých predsavzatí a cieľov vyjadrených v štatúte Záhrada – Centrum nezávislej kultúry, n.o.

Hlavnou náplňou činnosti Záhrady – Centra nezávislej kultúry, n.o. v roku 2020 bolo pokračovať v príprave a realizácii kultúrneho a komunitného programu, venovať sa celoročnej prevádzke dvoch priestorov – sály Z1 a Z2, vrátane kaviarne; ďalej realizácia vlastných umeleckých a vzdelávacích projektov a spolupráca s inými umeleckými subjektmi a partnermi z verejnej správy i mimovládneho občianskeho sektora. Priestor a tvorba kultúrneho centra Záhrada výrazne ovplyvnili kultúrne a komunitné dianie v meste Banská Bystrica. Kultúrne centrum je naďalej významným miestom stretávania sa rozličných komunit, realizácie projektov mladých ľudí, začínajúcich i etablovaných umelcov.

Chceli by sme vyjadriť veľkú vďaku všetkým sponzorom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom a partnerom, ktorí sa pričínili o napĺňanie cieľov našich projektov.

ZÁHRADA – CNK a jej aktivity

Štatutárne orgány

Správna rada

Csilla Droppová
Zuzana Majlingová
Dušan Kováč
Dušan Krnáč
Marek Adamov

predsedníčka správnej rady
členka Správnej rady
člen Správnej rady
člen Správnej rady
člen Správnej rady

Štatutárny orgán

Milan Zvada

Barbora Šuhajdová

riaditeľ n.o.

zástupca riaditeľa

Predmet činnosti

1. Ochrana ľudských práv a základných slobôd.
2. Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva.
3. Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom kultúry a umenia, rozvoj filantropie.
4. Vzdelávanie a rozvoj v oblasti sociálnych zručností, telesnej kultúry, etickej a estetickej výchovy a zdravého životného štýlu.
5. Vzdelávanie, výchova a rozvoj v oblasti umeleckých činností a masmediálnej komunikácie.
6. Poradenská, informačná činnosť a zabezpečovanie voľnočasových aktivít pre širokú verejnosť.
7. Organizovanie workshopov, školení, konferencií a kongresov,
8. Vydavateľská a propagačná činnosť.
9. Administrovanie projektov v sociálnej, kultúrnej, umeleckej a vzdelávacej oblasti, grantových a podporných programov.
10. Zabezpečovanie zariadenia, správy, údržby, obnovy a prenájmu priestorov, objektov a zariadení slúžiacich pre potreby fungovania a rozvoja činnosti neziskovej organizácie.

Projekty (Fond na podporu umenia)

V roku 2020 bol realizovaný trojročný projekt podporený v grantovom programe Fondu na podporu umenia. Kľúčový projekt celoročnej dramaturgie kultúrneho centra s názvom **Záhrada 2019-21** bol realizovaný kontinuálne od januára do decembra, časť podujatí bola realizovaná formou online prezentácie z dôvodu zákazu konania hromadných verejných podujatí.

ZÁHRADA 2020 – kultúrny a umelecký program

Projekt celoročnej dramaturgie **Záhrada 2019-21** bol realizovaný priebežne v období od januára do decembra, v závislosti od plánovaného programu kultúrneho centra a vhodných termínov pre účinkujúcich umelcov, ako aj v závislosti od platných protipandemických opatrení s obmedzenou kapacitou alebo online formou. Projekt z veľkej časti pokryl prevádzkové, organizačné a personálne náklady nevyhnutné k realizácii programu: koordinácia a administrácia domácich a medzinárodných projektov, dramaturgická príprava a produkcia podujatí, propagačná činnosť, komunikácia a PR, technické zabezpečenie projektu (osvetľovacie a ozvučovacie služby).

Vďaka realizovanému projektu Záhrada 2020 sa podarilo zorganizovať spolu takmer **170 kultúrnych akcií s medzinárodnou účasťou**, z toho viac ako polovica bola priamo podporená v rámci dotácie z FPU. Všetky podporené akcie navštívilo vyše 7000 ľudí – priaznivcov dobrej hudby, divadla, tanca a ostatných návštevníkov. Vytvorený priestor na stretávanie sa a umeleckú konfrontáciu bol prínosom nielen pre návštevníkov organizovaných akcií a kultúrnych manažérov, ktorí mali možnosť nadviazať spoluprácu, ale aj v rámci celkového dopadu na kultúrny a spoločenský rozvoj mesta Banská Bystrica. Z ohlasov divákov

a účastníkov podujatí môžeme potvrdiť, že prevádzkovanie Záhrady ako kultúrneho, komunitného a verejného priestoru má svoj význam pre kvalitu kultúrneho a spoločenského života.

Rok 2020 bol vzhľadom na pandémiu COVID-19 výnimočný a špecifický pre všetky oblasti spoločenského a kultúrneho života. Obmedzenia v prevádzke sa okamžite dotkli aj segmentu kultúrneho a kreatívneho priemyslu, ktorého predpokladom je hromadné stretávanie sa ľudí rôznych záujmov a profesií na podujatiach. Keďže prevádzky divadiel a kultúrnych centier boli veľkú časť roka pre verejnosť nedostupné, v rámci realizácie projektu došlo k niektorým zmenám.

Na tvorbu programu mali vplyv viaceré faktory, ktoré sťažovali plánovanie podujatí, komunikáciu s účinkujúcimi ako aj s potenciálnymi návštevníkmi (úplné aj čiastočné obmedzenia pri návšteve a organizovaní hromadných kultúrnych podujatí počas roka). To malo výrazný vplyv na finančnú stabilitu organizácie (napr. zníženie príjmov zo vstupného a bežnej činnosti organizácie, ako aj výdavkov na ubytovanie a i.), a tým aj realizáciu podujatí.

Karanténne a pandemické opatrenia, ktoré sa vzťahovali na účinkujúcich, ako aj bežných návštevníkov, realizáciu niektorých plánovaných podujatí priebežne komplikovali. Niektoré podujatia nebolo možné presunúť ani realizovať a bolo nutné nahradiť ich inými výstupmi, ktoré nevyžadovali fyzickú prítomnosť divákov či účinkujúcich v kultúrnom centre. S novými usmerneniami zo strany Fondu na podporu umenia, ktorý flexibilne reagoval na vzniknutú situáciu, sa však podarilo výstupy projektu naplniť podľa vopred schválených dodatkov o zmene použitia dotácie.

REZIDENCIE A KOPRODUKCIE

V roku 2020 Záhrada v rámci vlastného rezidenčného programu na základe prijatých prihlášok na otvorenú výzvu zabezpečila technické, organizačné a propagačné podmienky pre vznik siedmich autorských diel v oblasti divadla, tanca a performance art.

Ondřej Lipovský & Barbora Debnárová: YU (Perie)

Hana Launerová & Mário Drgoňa: Hľadanie vnútornej krajiny

Myši na poli: Bratia K. (Diel I.)

Jozef Vaľo: Coming Out

Jatun Risba: Be-Coming Cow

Lucia Kašiarová: MULTIVIDUAL

Ako domovská scéna profesionálneho komunitného Divadla z Pasáže poskytla Záhrada priestor na naskúšanie a premiéru autorskej pohybovej inscenácie **Lásky SHOCK** v réžii a choreografii Kristíny Chmelíkovej.

DIVADLO/TANEC/PERFORMANCE

Kultúrne centrum Záhrada hostovalo inscenácie etablovaných slovenských divadelných skupín a tvorcov (**Nové divadlo, Divadlo Pôtoň, Sláva Daubnerová**), ale aj novších divadelných zoskupení ako napr. **Uhol_92** s ich divácky úspešnou inscenáciou **APOKABARET** na tému environmentálnej krízy a vzťahov s prostredím, v ktorom žijeme. V rámci divadelnej dramaturgie program dopĺňala tvorba miestnych divadelných umelcov či študentov umeleckých odborov (**Michaela Nezvalová, Diana Khwaja, Festival Mikropercepcia**), ako aj inscenácie banskobystrického komunitného Divadla z Pasáže (**Norma, Posolstvo z inej planéty...**) a nezávislého divadelného zoskupenia **ODIVO (Divočiny, Aero, Stopy v pamäti)**. V rámci podpory tvorby a prezentácie študentov a začínajúcich umelcov, Záhrada pokračovala v spolupráci so študentmi a študentkami **Konzervatória J. L. Bellu** a **Akadémie umení**.

HUDBA

V rámci hudobného programu boli zorganizované koncerty slovenských tvorcov, interpretov a kapiel, ako napr. **Blanch**, **Katarína Máliková**, **Lyrik**, **Modré Hory**, ako aj legendárnych skupín **Chiki Liki Tu-a** alebo **ZVA 12-28 band**. Osobitná pozornosť bola venovaná miestnym, začínajúcim i menej známym talentom na hudobnej scéne, ako napr. **Sushicide**, **Got Blue Balls**, **Basostroj** či **Jakub Mudrák**. World music, jazzové a experimentálne žánre boli zastúpené kapelami **Clube de Esquiar**, **Bossa Nova**, **Klezmer** či **Duo uo uo**.

DISKUSIE, FESTIVALY, WORKSHOPY

Pravidelné diskusné a prednáškové formáty, ako aj tematické podujatia, boli organizované priebežne počas celého roka. Podujatie **Odkrývanie**, venované odkazu Jána Langoša a reflexii historickej pamäte, prebehlo vo forme diskusie s názvom **Na hodine dejepisu**. Podujatie **#PRIDE #BB** tento rok kládlo dôraz na témy sociálnej a environmentálnej spravodlivosti (diskusie **Rodina**, **domov** a „**tí druhí**“, **Hotel Zem**). Záhrada spolupracovala na organizácii diskusných blokov v rámci medzinárodnej ľudskoprávnej konferencie **HUMAN FORUM** a zorganizovala niekoľko diskusií s odborníkmi a občanmi na rôzne témy (**Lesy pre ľudí**, **Od psychického zdravia k ne-zdraviu**, **Dátové jazerá**, **30 rokov mestskej samosprávy v Banskej Bystrici** či **Návraty k holokaustu: „Od ohovárania k vyhladzovaniu“**). Záhrada hostovala niekoľko festivalov (**PANSLAM**), z toho tri priamo organizovala (**Festival EMBARGO**, **KRE:π festival** a **Festival o živote a smrti – „Venček alebo rakvičku?“**).

Ostatné výstupy projektu

Ako reakciu na protipandemické opatrenia Fond na podporu umenia umožnil počas realizácie projektu znížiť počet plánovaných výstupov v kategóriách divadlo, tanec, hudba a vzdelávacie podujatia a nahradiť ich výstupmi tvorivých a inštitucionálnych procesov, na ktorých bolo možné pracovať aj počas prevádzky zatvorenej pre verejnosť. Na podporu ďalšieho strategického rozvoja organizácie z personálneho a inštitucionálneho hľadiska vznikla nová stratégia rozvoja organizácie a ľudských zdrojov v podobe interného dokumentu; v rámci prezentačných, marketingových a propagačných aktivít boli „redizajnované“ existujúce webstránky (www.zahradacnk.sk, www.embargofestival.sk), a tiež vznikli nové (www.vencekrakvicka.sk, www.krepifestival.sk). Pre budúci rozvoj práce s publikom – tzv. audience development, vznikol interný strategický dokument, ktorý popisuje nástroje vzdelávania a rozvoja publika do budúcnosti.

Ďalšie projekty a podujatia

Európska dobrovoľnícka služba (European Solidarity Corps): Volunteers for Human Arts

Záhrada je od septembra 2013 akreditovaná ako koordinujúca, vysielajúca a hostujúca organizácia v rámci Európskej dobrovoľníckej služby (EDS), akreditácia bola obnovená v roku 2015. EDS je program Európskej únie od roku 1996, a vďaka nemu môžu mladí ľudia vo veku 17-30 rokov stráviť 2-12 mesiacov vo vybranej akreditovanej organizácii po celom svete.

Cieľom dobrovoľníckej služby je získať nové vedomosti, zručnosti a kompetencie v rôznych oblastiach, ktoré organizácia ponúka. Dobrovoľnícku činnosť je možné vykonávať v oblastiach ako napr. práca s deťmi a mládežou, charitatívna činnosť, ekológia, sociálna a komunitná práca, umenie a tvorivosť, neformálne vzdelávanie, voľný čas a iné.

EVS dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ktorých hostovala Záhrada, sa podieľali na rozvoji takmer všetkých viditeľných i „neviditeľných“ aktivít – príprava, realizácia a technická podpora podujatí, programová spolupráca, organizácia vlastných podujatí a projektov (workshopy,

prednášky, koncerty a i.), administratívna pomoc, prevádzka kaviarne, údržba záhradného parku a okolia, networking a mnohé iné. V roku 2019 bol schválený projekt pre dvoch dobrovoľníkov/dobrovoľníčky s názvom *Volunteers for Human Arts*. Vybraný dobrovoľník z Chorvátska nastúpil na dobrovoľnícku službu v novembri 2020 a venuje sa rozvoju marketingových a grafických zručností pre potreby organizácie. Druhý dobrovoľník z Českej republiky nastúpil v máji 2021 a venuje sa rozvoju technických a organizačných zručností.

Záhradný park / projekt „Voda a umenie v Záhrade“

V roku 2020 Záhradný tím spolu s miestnymi dobrovoľníkmi pokračoval v revitalizácii záhradného parku a rozvoji komunitného života. Venovali sa zveľaďovaniu exteriéru kultúrneho centra a vďaka podpore sponzorov a individuálnych darcov sa podarilo udržať plnohodnotný priestor pre prezentáciu a tvorbu rôznych druhov umenia a pre aktivity širokej verejnosti a komunít. Záhrada získala zdroje od miestnej pobočky Rotary klubu a Komunitnej nadácie Zdravé mesto na rekonštrukciu fontány, ktorej prítomnosť do záhradného parku prináša dôležitý vodný prvok ako aj dotvára nové estetické kvality priestoru.

Partnerstvá – spolupráca so školami a inými organizáciami

Aj v roku 2020 Záhrada pokračovala v spolupráci so strednými a vysokými umeleckými školami, čím zachováva kontinuitu podpory a rozvoja tvorby mladých a začínajúcich umelcov v rámci naplňovania cieľov celoročného projektu (návšteva podujatí študentmi **Fakulty dramatických umení Akadémie umení** či **prezentácie** prác študentov **Fakulty výtvarných umení AU**).

Záhrada ďalej spolupracovala s jednotlivými **miestnymi i celoslovenskými organizáciami**: Divadlo z Pasáže, Kníhkupectvo Artfórum, Literárna Bašta, SKOK!, Nie v našom meste - občianska platforma, Centrum komunitného organizovania, Centrum dobrovoľníctva, Alliance Francaise, Stredoslovenská galéria, Nadácia Ekopolis, Mesto Banská Bystrica, Návrat, Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Amnesty International a ďalšie.

Veľmi dôležitou súčasťou inštitucionálnych partnerstiev sú aj vzťahy na poli mediálnom, kde k významným partnerom patria: Rádio Devín, Rádio FM, Informačné centrum Banská Bystrica, Kam do mesta, portály bbonline.sk a bystrica24.sk.

Udalosti po ročnej uzávierke

V roku 2021 bolo schválené pokračovanie projektu dramaturgie kultúrneho centra z Fondu na podporu umenia. Paralelne k programu Záhrady sú organizované ďalšie, prevažne literárne, hudobné a krátke scénické podujatia v dramaturgii občianskeho združenia Laputa, Kníhkupectva Artforum a Literárnej Bašty. Na tieto účely slúži najmä priestor Z2 (Záhrada II), ktorý susedí s kníhkupectvom vedľa budovy kultúrneho centra. Je tiež využívaný na rôzne občianske, komunitné a umelecké aktivity (workshopy, semináre, premietania, rezidencie).

SPRÁVA MANAŽMENTU

Správa o činnosti za rok 2020

V roku 2020 boli plánované projekty realizované podľa zámerov a predstáv. Zvýšená prevádzka kultúrneho centra a jeho program si v júni 2020 vyžiadali aj personálne zmeny. Nezisková organizácia zmenila po desiatich rokoch post riaditeľa, niektoré kompetencie a agenda boli rozdelené medzi viacerých ľudí. Momentálne v Záhrade navzájom spolupracujú tri tímy: produkčno-dramaturgický, technický a prevádzkový tím. Do prevádzky Záhrady ako kaviarne, kultúrneho centra a verejného priestoru je priamo zapojených približne tridsať ľudí. V budove funguje divadelná kaviareň s prevádzkovou dobou od 10:00 do 22:00. Architektonická a urbánna podoba okolia Záhrady prechádza zmenami (úprava prístupových ciest a chodníkov a parkovacích miest).

Vzhľadom na prepuknutie pandémie covid-19 a s tým súvisiace opatrenia Úradu verejného zdravotníctva ako aj vlády SR (vyhlásenie núdzového stavu) bola počas roku 2020 obmedzená prevádzka kultúrneho centra v mesiacoch marec až máj 2020 (prvý lockdown) a ďalej v mesiacoch október až december 2020 (druhý lockdown). Tieto skutočnosti mali výrazný dopad na prevádzku a ekonomiku organizácie. V mesiacoch apríl a máj boli znížené odmeny pre piatich hlavných pracovníkov organizácie na 60 percent pravidelného mesačného príjmu. V rámci mimoriadnej kompenzačnej schémy Ministerstva hospodárstva bola v súčinnosti s prenajímateľmi priestoru podaná žiadosť na kompenzáciu nájmu za obdobie, kedy bolo kultúrne centrum zatvorené.

Zámery a ciele na rok 2021

Hlavný zámerom v roku 2021 je pokračovať v nastúpenej ceste vytvárania podmienok pre tvorbu a prezentáciu súčasného a komunitného umenia ako aj podporu vzdelávania prostredníctvom rôznorodých podujatí. Pokračovať sa bude v rozvoji medzinárodnej spolupráce prostredníctvom návštev festivalov a účasťou na stretnutiach kultúrnych manažérov (príprava medzinárodného projektu v rámci programu EÚ – Kreatívna Európa v spolupráci s desiatimi partnerskými organizáciami z Európy).

V apríli 2021 Záhrada začala s realizáciou projektu strategického partnerstva podporujúceho inovácie vo vzdelávaní v trvaní 18 mesiacov s názvom „SKOLARTCITY for Creativity in Schools and Public Spaces“. V projekte okrem Záhrady ako žiadateľskej organizácie figurujú dve ďalšie partnerské organizácie – Spoločnosť pro kreativitu ve vzdělávání z Prahy a Škogled z Belehradu. Jeho cieľom je prepojiť sektor umeleckej praxe (kreatívny a kultúrny priemysel) a sektor formálneho vzdelávania prostredníctvom posilnenia spolupráce a vytvárania sietí medzi kreatívnymi odborníkmi, pedagógmi a kultúrnymi manažérmi. Projekt zahŕňa 2 intelektuálne výstupy – metodiku kreatívneho vzdelávania na verejných priestoroch a príručku osvedčených postupov. V rámci projektu sa majú uskutočniť 2 multiplikačné podujatia a 2 vzdelávacie aktivity.

Ďalšie ciele organizácie v roku 2021 sú rozvojové – plánuje sa naplno využívať potenciál záhradného parku pre voľno-časové a športové aktivity počas leta, ďalej zveľaďovať okolie a vytvárať otvorený kultúrny a životný priestor pre širšiu verejnosť a komunitu.

Finančné prostriedky získané v roku 2020 budú použité v ďalšom období v súlade so zákonom č. 213/1997 Zb. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a schváleného štatútu na financovanie činností, ktorých predmetom je poskytovanie všeobecne prospešných služieb, najmä ďalší rozvoj organizácie.

Organizácia tak ako v roku 2019 mala kladný hospodársky výsledok. Tržby zo vstupného

zaznamenali pokles oproti roku 2019. V roku 2021 očakávame podobný vývoj. Z dôvodu pretrvávajúceho lockdownu v mesiacoch január až marec 2021 boli prijaté šetriace opatrenia vo forme zníženej odmeny pre hlavných pracovníkov organizácie na 60 percent ich pravidelného príjmu. V mesiacoch apríl až august 2021 je to 80 percent, od septembra 2021 počítame s pôvodnou výškou mesačného príjmu pre týchto pracovníkov.

Závazky ani pohľadávky oproti roku 2019 nezaznamenali výraznú zmenu, ktorá by mala dopad na celkovú finančnú situáciu v organizácii. Po skončení účtovného obdobia 2020 nenastali udalosti osobitného významu. V organizácii neexistujú významné finančné riziká, očakávame návrat k plnej prevádzke s možnosťami príjmu za predaj služieb organizácie (napr. prenájmy, vstupné a i.) bez výrazných kapacitných obmedzení pri organizovaní podujatí.

KONTAKTY

Kontakty

ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.

Nám. SNP 16/16

974 01 Banská Bystrica

www.zahradacnk.sk

e-mail: zahradacnk@gmail.com

Csilla Droppová – predsedníčka Správnej rady:

mobil: 0905 626 117, e-mail: csilla.droppova@gmail.com

Dušan Krnáč – člen Správnej rady:

mobil: 0903 483 292, e-mail: anticomics.d@gmail.com

Zuzana Majlingová – členka Správnej rady:

mobil: 0908 966 555, e-mail: zmajlingova@gmail.com

Dušan Kováč – člen Správnej rady:

mobil: 0905 644 610, e-mail: kovac@bbexpo.sk

Marek Adamov – člen Správnej rady:

mobil: 0907 137 145, e-mail: marek@stanica.sk

Milan Zvada – riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

mobil: 0907 628 127, e-mail: milan.zvada@gmail.com

Spracoval: Milan Zvada, riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

Schválil: Csilla Droppová, predsedníčka Správnej rady

Overil: Dušan Krnáč, člen Správnej rady